

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 29 ก.ย. 2552	ปีที่ 40	ฉบับที่ 14242	หน้า 5
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

ลางเฒ่า

คนขอ ๕

ใส่บาตรคนขอ

คนขอ เป็นคำนาม หมายถึง ขอทาน มักใช้ร่วมกันกับคำว่า “ยาก” เป็น “ยากคนขอ” สมัยโบราณมีคนยึดอาชีพขอทานเป็นหลัก บางแห่งเป็นขอทานหรือ “คนขอ” ทั้งหมู่บ้าน สิ่งที่ชอบมักเป็นข้าวสารส่วนใหญ่ วิธีการขอคือ สะพายถุงย่ามหรือหาบกระบุงไปตามบ้านแต่ละหลัง เมื่อมีคนให้ทานก็จะให้พรเป็นโวหารทำให้คนฟังรู้สึกอึดเอิบในส่วนกุศลที่ได้ให้ทานแก่คนยากไร้ คนขอมักไปชุมนุมกันเป็นจำนวนมาก เพื่อไปรับการบริจาคทานในงานบุญสลากภัตตามวัดต่าง ๆ เป็นประจำซึ่งทางวัดจะมีการ “ใส่

บาตรคนขอ” ชาวล้านนาแต่อดีตคุ้นเคยกับภาพยากคนขอมาตลอด โดยไม่ได้รู้สึกดูถูกเหยียดหยามหรือรังเกียจแต่ประการใด

คนขัน ๕

คนขี้ขwak ๕๓

คนขัน เป็นคำนาม หมายถึง คนที่อาสารับหน้าที่เพื่อปฏิบัติงาน บางถิ่นเรียก “คนขันอาสา” หรือ “คนขำอาสา”

คนขี้ขwak เป็นคำนาม หมายถึง คนที่ชอบซักถามซอกแซก บางครั้งมิได้ต้องการคำตอบแต่ถามเพื่อกลั่นแกล้ง ยีเยิ่น คนประเภทนี้บางถิ่นว่า “คนขี้สวก” หรือ “คนขี้สัก”

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 29 ก.ย. 2552	ปีที่ 40	ฉบับที่ 14242	หน้า 5
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

คนขี้

คนขี้ อ่านว่า “คนขี้” เป็นคำนาม หมายถึง คนตระหนี่ถี่เหนียว มักปรากฏร่วมกับคำว่า “ขี้” เป็น “ขี้ขี้” อ่านว่า “ขี้จี้จี้”

คนขี้ดี

คนขี้ดี เป็นคำนาม หมายถึง คนตระหนี่อย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่ง หมายถึง คนที่ชอบจู้จุกจิกละเอียดลออมากเกินไป (ถึงหมายถึง ละเอียด)

คนขี้เกียจ

คนขี้เกียจ อ่านว่า “คนขี้เกียจ” เป็นคำนาม หมายถึง คนที่ไม่มีประโยชน์ ที่เรียกว่า “คนขี้เกียจ” เพราะโบราณท่านเปรียบคนเช่นนี้เป็นเหมือน “ไม้ขี้เกียจ” ได้แก่ ไม้ไผ่ด้านในที่ถูกผ่าออกทิ้งไปไม่ได้ใช้ประโยชน์หรืออาจมีประโยชน์บ้างก็เพียงถูกใช้เป็นไม้ชำระอุจจาระเท่านั้นเอง

สนั่น ธรรมธิ
สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(ภาพประกอบจากเว็บ www.moohin.com)